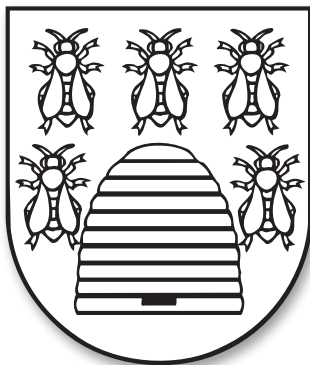

VEL'KOÚĽANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

1. číslo 15. ročník – Apríl – 2011

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödemes lakosainak lapja

1. szám 15. évfolyam – 2011 – Április

Vzácný hosť v našej obci

Premiérka Iveta Radičová uviedla monografiu o obci

Deň 8. apríl 2011 sa zapíše do dejín našej obce veľkými písmenami. Veď nestáva sa často, aby našu obec poctila návštevou taká významná osobnosť, ako je predsedníčka Vlády Slovenskej republiky, Iveta Radičová. Pani premiérka sa zvitála s predstaviteľmi obce, so starostom a poslancami, ako aj občanmi krátko po pol tretej po obede pred kultúrnym domom.

Jej cesta potom viedla na Obecný úrad, kde sa stretla so starostami okresu Galanta. Témou ich stretnutia bolo financovanie prenesených kompetencií, komplikovanosť a byrokratizmus okolo projektov z EÚ, ako aj potreba výchovy nových remeselníkov a odborníkov.

Hlavným bodom návštevy pani premiérky bola prezentácia monografie Veľké Úľany. Starosta obce, František Gógh svoj slávnostný príhovor začal slovami: „Obec Veľké Úľany – pre nás, pre každého jej obyvateľa znamená mnoho v jeho živote. S ňou nás spájajú putá, ktoré sa nedajú odtrhnúť. Je našim rodiskom, bydliskom a dejiskom každodenných radostí a starostí. V rozvoji obce sa odzrkadľuje pracovitosť, nápaditosť a húževnatosť našich občanov. A práve o tomto píše táto obsahom bohatá, množstvom fotografií doplnená a pekne upravená kniha...”

Predsedníčka vlády hovorila o dôležitosti zachovania kultúrneho a historického dedičstva, ktoré nám zanechali predošlé generácie. Medzi inými povedala: „Vlastenectvo znamená cítiť si rodnú zem a tradíciu svojich predkov. Preto by sme mali byť hrdí na svoju obec, na svoje korene, a potom budeme hrdí aj na našu Slovenskú republiku.” Po príhovore Iveta Radičová uviedla do života monografiu Veľké Úľany s lupienkami z ruží a následne sa podpísala do pamätnej knihy obce, a svojím podpisom spečatila aj jednu slovenskú a jednu maďarskú publikáciu. Žiaľ pracovné povinnosti jej nedovolili zostať dlhšie, a musela sa ponáhľať na ďalšie stretnutie. Pán starosta ešte pred odchodom jej odovzdal dar miestnych včelárov a obce celý kôš plného výborného medu so slovami: „Kým my sme pripravovali monografiu, usilovné včeličky v obci zbierali a vyrábali med pre pani premiérku.”

Slávnostné stretnutie pokračovalo príhovorom zostaviteľky publikácie, Izabely Danterovej, ktorá publikáciu účastníkom slávnosti predstavila.

V sprievodnom kultúrnom programe sa predstavil mladý, talentovaný huslista Patrik Čižmarovič, ktorý má svoje korene tiež vo Veľkých Úľanoch. Vo výstavnej sieni bola inštalovaná výstava miestnych výtvarníkov, na ktorej sa predstavili – Nina Nogáčeková, Kazimír Cséfalvy a Ján Melíšek.

Alžbeta Szárazová

Becses vendég községünkben

Iveta Radičová, kormányfő bocsátotta útjára községünk monográfiáját

Április 8-a csupa nagybetűvel íródik majd be községünk történelmébe. Hiszen nem gyakran fordul elő, hogy községünket olyan jelentős személyiség látogtja meg, mint a Szlovák Kormány elnöke, Iveta Radičová. A kormányfő, röviddel fél három után érkezett a kultúrház elé, ahol a község vezetése, a polgármester, a képviselők, valamint lakosaink fogadták.

Útja először a községi hivatal tanácstermébe vezetett, ahol a járás polgármestereivel találkozott. Tanácskozásuk főbb témái: az önkormányzatokra átruházott hatáskörök finanszírozása, az Európai Unió pályázatok túlbürokratizált rendszere, valamint a szakemberképzés.

A kormányfő látogatásának fő célja a Nagyfödemes című monográfia bemutatása volt. Gógh Ferenc polgármester ünnepi köszöntőjének bevezetőjében a következőket mondta: „Nagyfödemes község az életünkben, minden lakosa életében sokat jelent. Ezer és ezer szállal kötődünk hozzá, mert ez a szülőfalunk, lakhelyünk, mindennapi örömeink és bánataink színhelye. Fejlődésében tükröződik polgáraink szorgossága, kreativitása, kitartása. És erről szól ez a tartalmas, gazdagon illusztrált szép könyv...”

Iveta Radičová beszédében szólt a kulturális és történelmi örökség megőrzésének fontosságáról. „A hazafiasságot a szülőföld, az elődök iránti tisztelet és a kötődés jelenti, ezért legyünk büszkék a falunkra, gyökereinkre és akkor büszkék leszünk a mi Szlovákiánkra is” – mondta többek között. Beszéde után rózsaszirmokkal leszórva bocsátotta útjára a Nagyfödemes című monográfiát, majd beírta nevét a község emlékkönyvébe és kézjegyével látott el egy-egy szlovák és magyar nyelvű kiadványt is. Sajnos további elfoglaltsága miatt nem tudott az egész ünnepségen részt venni. Községünk polgármestere még a búcsúzás előtt átadta a helyi méhészek és a község ajándékát, egy egész kosár finom mézet, a következő szavak kíséretében: „Míg mi a monográfián dolgoztunk, addig a szorgos méhecskék mézet gyűjtöttek a miniszterelnök asszony számára.”

Az ünnepi találkozó a monográfia bemutatásával folytatódott, amit a könyv szerkesztője Danter Izabella vállalt magára.

A kísérő kultúrmasorban Patrik Čižmarovič, tehetséges, fiatal hegedűművész szerepelt, akinek szintén Nagyfödemeshez fűződnek gyökerei. A kiállító teremben pedig három helyi képzőművész – Nina Nogáčeková, Cséfalvy Kázmér és Melíšek János mutatkoztak be.

Száraz Erzsébet

FOTO: TIBOR BUBENIK

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo na svojom druhom, verejnom zasadnutí dňa 19. januára 2011 zobralo na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení ustanovujúceho zasadnutia
- informáciu starostu obce o poverení výkonom funkcie zástupcu starostu obce Jozefa Sztraku na celé funkčné obdobie
- odpovede na interpelácie poslancov
- správu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2010, ako aj plán kontrolnej činnosti na prvý polrok 2011.

Na tomto zasadnutí obecné zastupiteľstvo schválilo:

- zloženie odborných komisií pri obecnom zastupiteľstve (viď stranu 12)
- odpredaj časti parcely č. 1129/1 o výmere cca 20 m² za účelom výbudovania trafostanice pre Enermont, s.r.o. Bratislava za cenu 50 EUR/m²
- Sadzobník správnych a manipulačných poplatkov za úkony a služby poskytované obecným úradom vo Veľkých Úľanoch (úplné znenie sadzobníka je dostupné na internetovej stránke obce)
- prenájom nebytového priestoru v Dome služieb za účelom prevádzkovania pedikúry a solária pre Kristínu Gálovú, Veľké Úľany
- podanie žiadosti o poskytnutie úveru zo ŠFRB za účelom výstavby: Nadstavba zdravotného strediska – Nájomné byty 14 b.j., investičný zámer výstavby, bankový prísľub na zabezpečenie úveru a vyčlenenie finančných prostriedkov v rozpočte obce na realizáciu výstavby.

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkých Úľanoch zvolilo:

- za členov Rady školy Základnej školy vo Veľkých Úľanoch poslancov: Bc. Ildikó Danišiovú a Mgr. Ingrid Winklerovú
- za členov Rady školy Základnej školy s VJM Mihálya Borsosa – Borsos Mihály MTNY Alapiskola Veľké Úľany: Ludovíta Hanzela a Ivetu Aponyiovú
- za člena Rady školy Materskej školy Veľké Úľany: Zoltána Máriša
- za člena Rady Materskej školy s výchovným jazykom maďarským Veľké Úľany: Alžbetu Gregušovú

Obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí uložilo poslancom OZ navrhnuť na ďalšie zastupiteľstvo členov do redakčnej rady obecných novín Velkoulský obzor.

Dňa 23. februára 2011 sa uskutočnilo 3. zasadnutie Obecného zastupiteľstva, na ktorom

starosta obce Veľké Úľany v bode – kontrola plnenia uznesení konštatoval, že uložené úlohy z 2. zasadnutia obecného zastupiteľstva boli splnené. Poslanci navrhli nových členov redakčnej rady, ktorá bola schválená v tomto zložení: Ing. František Gögh, Ludovít Hanzel, Zoltán Máriš, Zuzana Metzner, Tibor Németh, Alžbeta Prágaiová Alžbeta Szárazová, Katarína Sztraková a Silvia Šafáriková. Ďalšia úloha bola uložená prednostke Ocu Zuzane Metzner, ktorá mala predložiť prehľad o príjmoch a výdajoch na Monografiu obce. Poslanci obdržali písomnú správu.

Obecné zastupiteľstvo ďalej prejednávalo rozbor hospodárenia miestnej samosprávy obce Veľké Úľany a rozbor hospodárenia príspevkových a rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Veľké Úľany za rok 2010. Predseda finančnej komisie, RNDr. Karol Bachratý informoval poslancov, že materiály boli prejednávané vo finančnej komisii, ktorá doporučuje ich schváliť.

Obecné zastupiteľstvo schválilo:

- rozbor hospodárenia miestnej samosprávy obce Veľké Úľany a jej príspevkových a rozpočtových organizácií za rok 2010
- Internú smernicu č. 1/2011 – Zásady slobodného prístupu k informáciám (úplné znenie smernice a jej prílohy sú dostupné na internetovej stránke obce)
- Zmluvu o diele uzatvorenú so spoločnosťou Tistav, s.r.o. Veľké Úľany na realizáciu nadstavby zdravotného strediska – Nájomné byty 14 b.j.

Obecné zastupiteľstvo navrhlo: riaditeľke ZŠ Veľké Úľany vypovedať Zmluvu o nájme nebytových priestorov medzi ZŠ a Ferdinandom Kováčom, nakoľko predmetná zmluva je v zmysle zákona č. 596/2003 Z.z. neplatná.

Obecné zastupiteľstvo odročilo: žiadosť Štefana Mészárosa, Veľké Úľany o prenájom objektu na ul. Sládkovičovej za účelom podnikateľských aktivít.

Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva sú dostupné na internetovej stránke obce: www.velkeulany.sk pod voľbou „Oznamy“

Zuzana Metzner
prednostka Ocu

Miről tárgyalt az önkormányzat

Nagyfödémes község önkormányzata 2011. január 19-én tartotta második nyilvános ülését. Tudomásul vette:

- a határozatok teljesítéséről szóló beszámolót
- az új alpolgármester kinevezését az egész választási időszakra, Sztraka József személyében
- az interpellációban elhangzottak megválaszolását
- a főellenőr tevékenységi beszámolóját a 2010-es évről, valamint a 2011 első félévére tervezett munkatervét.

A képviselőtestület ezen az ülésen jóváhagyta:

- a szakbizottságok összetételét (lásd 12. oldal)
- az 1129/1-es szám alatti telek egy részének - kb. 20 m² eladását a pozsonyi székhelyű Enermont KFT részére, 1m² árát 50 euróban szabta meg
- a községi hivatal által nyújtott szolgáltatásokért járó illetékek árának jegyzékét, mely teljes terjedelemben a község honlapján olvasható
- a Szolgáltatások házában megüresedett helység bérbeadását - Gál Krisztína, nagyfödémesi lakos részére pedikűr és szolárium üzemeltetésére
- kérvény benyújtását az Állami Lakásfejlesztési Alapba 14 bérlakás építésére, mely az egészségügyi központ ráépítésével valósulna meg, valamint az ezzel kapcsolatos banki hitelbiztosítékot, az építkezés beruházási jóváhagyását, valamint a község költségvetésében ennek anyagi vonzatának megjelölését.

A képviselőtestület megválasztotta:

- a szlovák tanítási nyelvű alapiskola iskolatanácsának tagjait a képviselők köréből: Bc. Danis Ildikó és Mgr. Ingrid Winklerová személyében
- a Borsos Mihály MTNY Alapiskola iskolatanácsának tagjait: Hanzel Lajos, Aponyi Ivetta képviselőket
- a szlovák tanítási nyelvű óvoda tanácsába Máriš Zoltánt
- a magyar nevelési nyelvű óvoda tanácsába Gregus Erzsébetet.

A testület feladatul adta a képviselőknek, hogy a következő ülésre terjesszék elő javaslatukat a Nagyfödémesi Láthatár községi újság szerkesztő bizottságának összetételére.

2011.február 23-án került sor az önkormányzat 3. nyilvános ülésére.

amelyen községünk polgármestere megállapította, hogy az előző ülésen adott feladatok teljesítve voltak. A képviselők a községi újság szerkesztő bizottságába a következő személyeket javasolták: Ing. Gögh Ferenc, Hanzel Lajos, Máriš Zoltán, Metzner Zsuzsanna, Német Tibor, Prágai Erzsébet, Száraz Erzsébet, Sztraka Katalin és Šafárik Szilvia. A képviselők a javaslatot elfogadták.

A következő feladat teljesítéséről: a községről szóló monográfia összköltségeinek elszámolásáról a községi hivatal vezetője, Metzner Zsuzsanna írásban tájékoztatta a képviselőket.

Továbbá az önkormányzat: megtárgyalta és a pénzügyi bizottság elnökének, RNDr. Bachratý Károlynak javaslatára elfogadta a község és általa alapított intézmények – a szlovák és magyar tanítási nyelvű alapiskolák, az óvodák, az iskolai étkezde, a helyi kisüzem és kultúrház 2010-es évi gazdálkodási kimutatását.

Az önkormányzat javasolta a szlovák tanítási nyelvű iskola igazgatójának a Kovács Ferdinánddal kötött szerződés felbontását, mivel annak tartalma ellentmondásban van az 596/2003-as törvénnyel.

A képviselők elnapolták Mészáros István, nagyfödémesi lakos kérvényét, amellyel a Diószegi utcán, közterületen található, vállalkozásra alkalmas épület bérbeadását kérvényezte.

A képviselőtestület üléseinek jegyzőkönyve megtalálható a község honlapján: www.velkeulany.sk a „Hirdetmények” menüpont alatt.

Metzner Zsuzsanna
a községi hivatal vezetője

Udalost desaťročia

Čo by sme mali vedieť o sčítaní ľudu

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 patrí medzi najvýznamnejšie a najrozsiahlejšie štatistické zisťovania, ktoré sa tradične v Európe, ale aj v iných krajinách sveta realizujú v desaťročných intervaloch. V roku 2011 sa sčítanie obyvateľov, domov a bytov po prvý raz uskutoční vo všetkých členských štátoch Európskej únie naraz pri využití rovnakých, respektíve porovnateľných definícií zisťovaných údajov. Z tohto dôvodu budú výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v Slovenskej republike aj medzinárodne porovnateľné.

Sčítanie je pre každého obyvateľa Slovenskej republiky príležitosťou, právom prispieť k tvorbe uceleného obrazu o demografickej a sociálnej situácii i životných podmienkach obyvateľstva Slovenskej republiky.

Rozhodujúcim okamihom sčítania obyvateľstva, domov a bytov bude polnoc z 20. mája 2011 na 21. mája 2011.

Samotné sčítanie vykonajú sčítací komisári. Ich výber a výkon činnosti majú na starosti obce. Podmienkou je, že sčítací komisár musí byť štátnym občanom Slovenskej republiky, je starší ako 18 rokov, musí byť bezúhonný a spôsobilý na právne úkony. Jeho povinnosti presne vymedzuje zákon. Práca sčítacieho komisára je náročná a zodpovedná. Sčítací komisári môžu svojou aktivitou, celkovým správaním a profesionálnym vystupovaním pozitívne ovplyvniť záujem obyvateľov o sčítanie. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 bude veľmi podobné sčítaniu pred desiatimi rokmi. Novinkou je možnosť elektronického vyplnenia sčítacích formulárov.

Sčítací komisári začnú od 13. mája 2011 navštevovať domácnosti, ktoré patria do ich sčítacieho obvodu. Počas výkonu činnosti je sčítací komisár povinný preukazovať sa osobitným poverením, ktoré mu vydal starosta obce. Sčítací komisár odovzdá bývajúcim členom domácnosti sčítacie tlačivá. Sčítacie tlačivá budú na národnostne zmiešaných územiach k dispozícii okrem štátneho jazyka aj v jazykoch národnostných menšín (maďarskom, rómskom, ukrajinskom a rusínskom), pre slabozrakých a nevidiacich budú vysvetlivky k sčítacím tlačivám v Braillovom písme. Sčítací komisár nevstúpi do domácnosti, pokiaľ ho sami nevyzve. Poučí Vás o spôsobe vyplnenia sčítacích tlačív a odpovie na Vaše otázky. Ak ste definitívne rozhodnutý vyplniť sčítacie tlačivá elektronicky, informujte o tom sčítacieho komisára.

Od sčítacieho komisára prevezmete tieto sčítacie tlačivá:

- A.** Údaje o obyvateľovi pre každého člena domácnosti
- B.** Údaje o byte vyplní jedna osoba za celú bytovú domácnosť
- C.** Údaje o dome vyplňuje vlastník alebo správca domu za každý dom - za každý dom jedno sčítacie tlačivo

Po rozhodujúcom okamihu sčítania sčítací komisár opäť navštívi Vašu domácnosť. Pomôže vyplniť sčítacie tlačivá osobám, ktoré ho o to požiadajú. Skontroluje vyplnené tlačivá a v prípade potreby Vás vyzve, aby ste doplnili alebo spresnili údaje. Sčítací komisár vyzbiera vyplnené sčítacie tlačivá od všetkých osôb vo svojom sčítacom obvode, ktoré sa nesčítali elektronicky.

Aj touto cestou žiadame občanov obce, aby k sčítaniu ľudu pristupovali zodpovedne a uľahčili prácu sčítacích komisárov.

Alžbeta Szárazová

Az évtized eseménye

Népszámlálási tudnivalók

A 2011-es népszámlálás a legjelentősebb, legszerkezetesebb statisztikai felmérés, melyre nemcsak Európában, hanem a világ különböző országaiban tízévente kerül sor. A népszámlálás keretében sor kerül a lakosság, a lakások és lakóépületek számba vételére.

2011-ben első alkalommal valósul meg a népszámlálás az Európai Unió minden országában, ugyanabban az időpontban. Ennek következtében a szlovákiai népszámlálási adatok nemzetközi viszonylatban is összehasonlítható alapot képeznek majd. Pontos képet adnak Szlovákia népességi mutatóiról, nemzetiségi összetételéről, szociális helyzetéről, valamint a lakosság életfeltételeiről. Ezen adatok ismeretében dönthetünk helyesen arról, hogy hol van pl. szükség lakások építésére, hol szükséges iskolát, óvodát, kórházat, vagy utat építeni.

A népszámlálás meghatározott időpontja a 2011. május 20-áról 2011. május 21-re virradó éjszaka éjfél órája.

A népszámlálást a számlálóbiztosok végzik, akiket a község polgármestere nevez ki. A számláló biztos csak olyan 18 éven felüli, büntetlen előéletű egyén lehet, aki a Szlovák Köztársaság állampolgára. A számlálóbiztosok feladatát, amely nagyon igényes és felelősségteljes, a törvény pontosan meghatározza. A biztosok kellő hozzáállással és aktivitással pozitívan befolyásolhatják a lakosság érdeklődését a népszámlálás iránt. A 2011-es népszámlálás hasonló a tíz évvel előtti számláláshoz, újdonságnak számít azonban, hogy első alkalommal lesz mód elektronikus formában is kitölteni a népszámlálási ívet.

A számlálóbiztos május 13-tól kezdve ellátogat a körzetébe eső háztartásokba. Tevékenysége alatt köteles bemutatni a polgármester által kiadott igazolványt. Átadja az ott lakók számára a számlálóívet, amelyek nemzetiségi kisebbségek nyelvén is igényelhetők (magyar, roma, ukrán és ruszin), vakok és gyengén látók számára a tudnivalók Braille írásban is megjelentek.

Fontos tudnivaló, hogy a népszámlálási biztos csak a lakosok személyes hívására léphet be a lakásba és csak a lakosok kérésére adhat tanácsot a népszámlálási ív kitöltésében. Amennyiben a lakos elektronikus formában kívánja kitölteni a számláló ívet, erről feltétlenül tájékoztatni kell a számlálóbiztoszt.

A számlálóbiztostól a lakosok a következő számlálóívet veszik át:

- A.** Személyi kérdőív - háztartásban élő valamennyi lakos számára
- B.** A lakásról szóló kérdőív - csak egy személy tölti ki a háztartásról
- C.** A házról szóló kérdőív - ezt a ház tulajdonosa, vagy gondnoka tölti ki - minden házról csak egy kérdőív.

A népszámlálás meghatározó időpontját követően a számlálóbiztos ismét meglátogatja a háztartásokat. Ha erre felkéri, segít kitölteni a kérdőívet. Leellenőrzi a leadott ívet, ha hiányzik valamilyen adat, akkor kéri a hiányzó adatok pótlását. Begyűjti a körzetébe tartozó háztartásokból az összes kérdőívet.

Ezúton is szeretnénk felkérni községünk minden lakosát, hogy a népszámláláshoz kellő felelősséggel álljanak hozzá, ezzel is segítve a számlálóbiztosok munkáját.

Száraz Erzsébet

Dňa 18. februára darovali krv – Február 18-án vért adtak

Občania z Veľkých Úlian - nagyfödémesi lakosok: Aponyi Ján, Bihariová Mária, Botka Milan, Czemezová Anikó, Ďurkovič Milan, Hor-

váthová Zuzana, Hulínková Magdaléna, Kissová Katarína, Koller Roland, Lakatosová Stela, Lelovicsová Andrea, Mrva Tomáš, Németh Ján, Némethová Tünde, Olivová Priska, Rigó Aladár, Rybárová Ružena, Šafárik Matej, Šafáriková Silvia, Šanková Silvia, Schweitzer Ladislav, Szeremlei Ladislav, Tomovičová Mária. **Občania z Jelky - jókai lakosok:** Czinege Štefan, Gaál Juraj, Khernová Monika, Kvardová Andrea, László Ladislav, Ravaszová Eva, Süll Attila, Szabó Ján, Szabóová Monika. **Občianka zo Sládkovičova:** Manová Terézia. **Občianka zo Šamorína:** Bankóová Tímea. **Občan z Abrahámu:** Palco Štefan.

Za ich humánny čin ďakujeme! - Humánus cselekedetüket köszönjük!

Vzácne životné jubileum

Aj keď sa ľudský život postupne predlžuje, ešte stále nie je každodennou udalosťou, že sa niekto dožije sto a viac rokov.

Naša obec sa môže pochváliť s tým, že náš veľavážený občan pán Eugen Kögler sa 21. januára oslávil už svoje 101. narodeniny v rodinnom kruhu.

Pri tejto príležitosti navštívil jubilanta starosta našej obce Ing. František Gögh a matrikárka Katarína Sztraková. Zablahoželali jubilantovi a odovzdali dary obce: krásnu kyticu, darčekový kôš, monografiu o našej obci a 101 Eur. Pán starosta pri minuloročnej oslave sľúbil jubilantovi práve takýto darček, že pribúdajúcimi rokmi sa bude zvyšovať aj hodnota darčku.

Pri návšteve sme sa mohli presvedčiť o tom, že pán Eugen sa teší dobrému zdraviu. S úsmevom nám rozprával o tom, že počas svojho dlhého života prežil veľa krásnych chvíľ, ale život ho aj neraz tvrdo skúšal. Veď medzi iným prežil dve svetové vojny. Prvú manželku pochoval ešte v mladom veku. S terajšou manželkou žije v dobrej pohode už 66 rokov. Jeho životným krédom je: Nehneváť sa ani jeden deň. Jeho život charakterizuje pravidelnosť, vytrvalosť a čestnosť.

Do pamätnej knihy obce pribudla ďalšia vzácna strana, ktorá zanechá svedectvo o tom, že náš občan sa dožil takého úctyhodného veku a zostáva ako pekná pamiatka pre budúce generácie. Zápis prečítal pán Eugen tradične bez okuliarov a zároveň sa aj podpísal do pamätnej knihy. Ešte pred rodinnou oslavou navštívil jubilanta aj pán József Berényi predseda republikovej rady Strany maďarskej koalície, ktorý mu daroval ročné predplatné na časopis Szabad Újság. Tak pán Eugen môže čítať popri denníku Új Szó (ten mu opäť predplatila obvodná lekárika Pomóthyová) aj tento obľúbený týždenník.

Oslávencovi želáme aj touto cestou ešte veľa spokojných a šťastných rokov v zdraví, porozumení a láske v kruhu svojej rodiny.

Alžbeta Szárazová

Ritka évforduló

Annak ellenére, hogy az emberi kor határa egyre jobban kitolódik, még ritkaság számba megy, amikor az ember megéri 100. vagy még ennél is nagyobb születésnapját.

Községünk azzal dicsekedhet, hogy nagyra becsült polgára Kögler Jenő bácsi az idén január 21-én már 101-dik születésnapját ünnepelte népes családja körében.

Ebből az alkalomból látogatta meg őt és kedves feleségét Gögh Ferenc, községünk polgármestere és Sztraka Katalin anyakönyvvezető, akik a gratuláció mellett egy szép virágcsokorral, ajándékosárral, a községről szóló könyvvel és 101 Euróval kedveskedtek az ünnepeltnek. Községünk polgármestere a 100. születésnap alkalmával ígérte meg Jenő bácsinak, hogy éveinek számával, az ajándék értéke is arányosan nő majd.

Látogatásunk alkalmával meggyőződhattünk arról, hogy Jenő bácsi jó egészségnek örvend. Mosolyogva mesélt a hosszú élete során megélt megannyi szép és megpróbáltatásos élményről. Hiszen többek között átélte a két világháborút, első felesége fiatal korában elhunyt. Második feleségével már 66 éve élnek békében, boldogságban. Életének jelszava: Egy napot sem szabad haragudni. Életét a rendszeresség, a kitartó és becsületes munka jellemzi.

A község emlékkönyvébe további értékes bejegyzés került, amely hírül adja majd az utókornak, hogy polgárunk ilyen tiszteletteljes kort ért meg. Egyben szép emlék marad a jövő generációja számára. A bejegyzés szövegét Jenő bácsi a hagyományhoz híven szemüveg nélkül olvasta el, majd kézjegyével hitelesítette a bejegyzést.

A családi ünnepség előtt meglátogatta az ünnepeltet Berényi József a Magyar Koalíció Pártja országos elnöke, aki Szabad Újság előfizetést ajándékozott neki. Így Jenő bácsi az Új Szó mellett (amelyet ismét a helyi körzeti orvosnő MUDr. Pomóthy ajándékozott neki) ezt a közkedvelt hetilapot is olvasgathatja.

Az ünnepeltnek ezúton is kívánunk még sok egészségben, megértésben, szeretetben eltöltött nyugodt és boldog évet népes családjá körében.

Száraz Erzsébet

Jar

Vyšiel krtko zo zeme,
pýtal sa nás, či nevieme,
či je jar, či zimička',
sneh, či zelená trávička.

Hovoríme, už je jar!
Poď, a rýchlo utekaj!
Beží krtko Adamko,
ide na teplé slniečko.

Vyhrieva sa Adamko,
na teplom slniečku.
Zohrieva sa mu celé bruško,
chce zjesť pri tom celú hrušku.

Patrik Korman
5. tr. ZŠ VJM

Sirôtky

Prišla jar, už je tu.
Ideme do záhrady,
hľadať kvety.
Našli sme sirôtky,
dali sme ich mame.
Mama sa potešila
a pekne ma objala.
Sirôtky sú krásne a belasé,
Máme ich veľa v záhrade.

Dániel Szegény
5. tr. ZŠ s VJM

Jar

Slnko svieti, kvety kvitnú,
Snehové vločky už nepadajú.
Skáče zajac veselo na lúku,
Hovorí: Prišla jar, už je tu!

Bence Szabó
5. tr. ZŠ VJM

Trávička je zelená

Trávička je zelená,
slnko stále hreje.
O jari si spievame,
veď nič krajšie nie je.

László Schavel
5. tr. ZŠ s VJM

Hodnotili svoju prácu

Základná organizácia Csemadoku v našej obci mala svoju výročnú členskú schôdzu dňa 21. januára, predvečer Dňa maďarskej kultúry. Asi 180 účastníkov slávnostnej schôdze pozdravili svojim krásnym literárnym programom pod názvom „Arad“ členovia literárneho súboru pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským Mihály Borso, pod vedením učiteľky Lívie Kameniczkej. Predsedníčka organizácie, Alžbeta Szárazová mohla podať správu o veľmi pestrej činnosti, keď toto občianske združenie, ktoré má 655 členov patrí medzi najaktívnejšie v obci. Po skončení schôdze sme ju oslovili, aby nás v krátkosti oboznámila s prácou organizácie.

Ako hodnotíte vašu činnosť za uplynulý rok?

Počas roka sme mali veľa významných akcií, ktoré zaujali celé masy ľudí. Medzi prvými rozhodne musíme hovoriť o oslavách 162. výročia maďarskej revolúcie v roku 1948-49, ktoré v minulom roku trvali dva dni. Sériu podujatí sme začali rozprávkovým kvízom spolu s maďarskou školou 12. marca. Ešte v ten deň sme mali aj spomienkovú slávnosť spojenú krásnym literárnym programom, ako aj besedu so spisovateľkou z našej družobnej obce Csabrendek – Zsuzsa Ákody. 14. marca sme spomínali tradične v cintoríne spolu so vzácnymi hosťami. V apríli sme organizovali tematický zájazd do Viedne, a ešte tento mesiac sme mali aj besedu s redaktormi medzinárodného kultúrneho časopisu „szél-járás“. Do divadla v Győri pravidelne chodí 43 našich členov, ale spoločne sme sa zúčastnili aj na zábavných programoch „Jazykový zákon, alebo čo znamená človek, keď je Maďar...“ ako aj programu „Dobré ste volili“. Nezabudli sme ani na mladú generáciu. Pre žiakov z obidvoch škôl sme organizovali prehliadku umeleckej tvorivosti pod názvom „Kto čo vie?“ Rozhodne najvýznamnejším podujatím v činnosti našej organizácie je päťdňový kultúrny týždeň, ktorý sa dostal do povedomia pod názvom „Festival na Matúšovej zemi“, ktorý sme organizovali už po piatykrát. O tomto podujatí sme už písali na stránkach obecného časopisu. Opäť sme pripravili veľký adventný veniec pred kostolom, mali sme predvianočné posedenie pre dôchodcov, a rok sme ukončili dobre vydaným Silvestrovským plesom s batohom.

Ako vieme, dobre spolupracujete s maďarskou školou a materskou školou s výchovným jazykom maďarským.

Jednou z našich hlavných úloh je práve táto spolupráca, ktorá nespočíva len na vzájomných návštevách podujatí, ale navzájom si aj pomáhame. Žiaci školy a detičky z materskej školy pravidelne vystupujú na našich akciách, my zas ich pozdravíme pri rôznych príležitostiach, obdarúvame deviatkou a škôlkou, ktorí sa ľúčia, a prváčikov privítame každý rok krásnou knihou. Na rodinnom dni škôlky dávame tiež darček, a to učebné pomôcky, ktoré môžu detičky počas celého roka využívať. Ale napríklad sme zabezpečili aj autobus pre literárny súbor na hosťujúce vystúpenie do družobného mesta Jánossomorja, pomohli sme pri organizovaní rozprávkového kvízu, a prispeli sme aj na ošatenie členov literárneho súboru.

Aké sú vaše plány na nový rok?

V tomto roku je našou prioritou zapojiť mladých členov do činnosti organizácie, pre nich by sme chceli organizovať také podujatia, ktoré by ich zaujali. Chceme obnoviť činnosť estrádného a divadelného súboru Mákvirágok. Tu by som chcela upozorniť práve mladých, ktorí by mali záujem o prácu v tomto súbore, že každého nového záujemcu srdečne očakávame, bez ohľadu na to do ktorej školy chodí. Pre členov chceme usporiadať viac zaujímavých zájazdov. Vedľa tradičných podujatí, ktoré organizujeme každý rok, v tomto roku plánujeme uskutočniť pri príležitosti XV. Kodályových dní slávnostný koncert v rímsko-katolíckom kostole. Medzi našimi plánmi je aj viac zaujímavých prednášok.

Ďakujem za rozhovor.

Alžbeta Prágiová

Értékelték munkájukat

Községünk társadalmi szervezetei közül elsőként a Csemadok helyi szervezete tartotta évről évről taggyűlését, amelyre január 21-én a Magyar Kultúra Napjának előestéjén került sor. Az ülést a Borsos Mihály Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola irodalmi színpadának előadása tette valóban ünnepivé, amely Kameniczky Lívia vezetésével az „Arad” című irodalmi műsorával köszöntötte a mintegy 180 résztvevőt. A szervezet elnöke Száraz Erzsébet gazdag tevékenységről számolhatott be, hiszen a 655 tagot számláló tömörülés a község egyik legaktívabb szervezete. Az ülés után vele beszélgettünk, hogy néhány gondolat erejéig ismertesse velünk a szervezet tevékenységét.

Hogyan értékeli szervezetük munkáját az elmúlt évben?

Az év folyamán egész sor jelentős és tömegeket megmozgató rendezvényre került sor. Elsőként minden bizonnyal a márciusi megemlékezést kell megemlíteni, amely a tavalyi évben két napon át tartott, amit a Község- és a Borsos Mihály Alapiskolával közösen szerveztünk. A rendezvény-sorozat március 12-én a kicsik számára szervezett körzeti mesevetélkedővel kezdődött, majd ünnepi megemlékezéssel folytatódott, amelyben az iskola irodalmi színpada szerepelt. Este pedig egy kellemes hangulatú beszélgetésen láttuk vendégül a testvértelepülésünkéről, Csabrendekről érkezett Szakácsné Ákody Zsuzsa írónt. Március 14-én nevess vendégek közreműködésével került sor a hagyományos temetőbeli megemlékezésre.

Áprilisban egy Bécsi ismeretterjesztő kiránduláson vehettek részt tagjaink, majd a „szél-járás” című nemzetközi folyóirat szerkesztőivel találkozhattak az érdeklődők egy hangulatos klubest keretén belül. A győri bérletes színházlátogatásnak 43 állandó résztvevője van, de a tagok csoportosan vettek részt a „Nyelvtörvény, azaz mit ér az ember, ha magyar”, vagy a „Jól választott” című szórakoztató műsorokon is. Nem feledkeztünk meg a fiatalokról sem, akik számára „KI MIT TUD?” címmel tehetségkutató versenyt szerveztünk. Szervezetünk által rendezett legnagyobb rendezvény az az ötnapos kulturális hét, amely Mátyusföldi Fesztivál néven jutott el a köztudatba, s melyet már ötödik alkalommal rendeztünk meg, valóban gazdag és színes programmal. Ezekről az újság hasábjain már részletesen beszámoltunk. Ismét elkészítettük a templom előtti adventi koszorút, karácsonyi teadélutánra invitáltuk nyugdíjas tagjainkat, és az évet a jól sikerült szilveszteri „Batyus bálal” fejeztük be.

Úgy tudjuk, hogy a szervezet aktívan együttműködik a helyi magyar iskolával és óvodával is.

Egyik legfontosabb feladatunk valóban ez az együttműködés. Nemcsak egymás rendezvényein veszünk részt, hanem kölcsönösen segítjük is egymást. A gyermekek mindig szerepelnek rendezvényeinken, mi pedig köszöntjük és megajándékozunk a ballagókat és az elsősöket. Az óvoda családi napján már évek óta rajzeszközökkel kedveskedünk az ovisoknak, amit az egész év folyamán használni tudnak. De például bebiztosítottuk az iskola irodalmi színpadának eljutását Jánossomorjára (autóbusz), segítettünk a mesevetélkedőnél, és az irodalmi színpad ruháinak bebiztosításában is.

Milyen új tervekkel indultak az új évben?

Az idei évben egyik fő feladatunk a fiatalok bevonása a szervezet tevékenységébe. Számukra szeretnénk vonzó programokat szervezni. Velük szeretnénk felújítani a „Mákvirágok” színjátszó- és esztrád csoport munkáját. Itt hívnám fel ismételtelen a fiatalok figyelmét, hogy bár már elkezdődött a tagok felkészítése, minden újabb jelentkezőt szeretettel várunk. Szeretnénk több érdekes kirándulást szervezni tagjaink számára. A hagyományos műsorainkon kívül az idén a XVI. Kodály Napok alkalmából terveztünk egy templomi hangversenyt és több érdekes előadás is szerepel terveink között.

Köszönöm a beszélgetést.

Praági Erzsébet

FOTO: TIBOR NÉMETH

Včelári si pripomenuli 50 rokov svojej organizácie

Každý rok, začiatkom marca sa koná výročná členská schôdza Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov vo Veľkých Úľanoch, do ktorej patria aj včelári z Jelky, Jánoviec a Nových Osád. V tomto roku sa však niesla v slávnostnom duchu. Včelári si pripomenuli 50. výročie svojho založenia. Naši včelári sa v roku 1961 rozhodli oddeliť od seneckej organizácie, do ktorej vtedy patrili.

Hodnotiacia schôdza sa konala 6. marca 2011, v dome služieb vo Veľkých Úľanoch, za prítomnosti starostov obcí Ing. Františka Gögha, Ing. Imre Farkasa a pána Ľudovíta Dubáňa. Pozvaný bol tiež pán MVDr. Buday za Okresnú veterinárnu správu v Galante.

V úvode predseda organizácie, Ing. Miloš Pagáč, zvýhol význam včelárstva v histórii našej obce. Ako je z dostupných dokumentov známe, darovacia listina z roku 1221, obec založili kráľovskí včelári, patriaci Bratislavskému hradu. Dôkazom je aj samotný názov, v tom čase FUEDEMUS, čo značí v maďarskom jazyku včelí príbytok. Podľa tejto listiny sa dá približne lokalizovať územie totožné z katastrami obcí Veľké Úľany, Pusté Úľany a Sládkovičovo, z juhu až po Malý Dunaj.

Významným faktom veľkého vplyvu včelárov na život obce je aj jeho erb. Unikátny, z hľadiska celého územia Slovenska. Veď 5 zlatých včiel, symbolizujúcich jednotu vedenia obce a jej občanov, strážiach svoj príbytok – zlatý úl, sa v heraldike nevyskytuje tak často.

Včely samotné, symbolizujú aj usilovnosť občanov obce.

Základná organizácia, v dnešnej podobe vznikla 28. januára 1961. V tom čase mala 102 členov a 913 včelstiev. Predsedom bol Rudolf Seboš, tajomník Alojz Katona a pokladník Štefan Domanovský. Najviac členov bolo registrovaných v roku 1973 – 300 včelárov, ktorí vlastnili 2928 včelstiev. Včelári, počas svojej existencie zorganizovali množstvo zaujímavých podujatí. Zúčastnili sa na svetovom kongrese včelárov, Apimondia, v Budapešti a vo Varšave v roku 1987. Nadviazali sa mnohé priateľstvá z týchto krajín. Spolupráca so včelárskou organizáciou z Poľského Kalisza, pretrvávajú dodnes. Usporiadali sa tiež rôzne kurzy, besedy, prednášky. Včelári spolupracovali aj s Univerzitou Tarasa Ševčenka v Kijeve, pri odbere včelieho jedu novou metódou.

Mnohí včelári boli za svoju činnosť ocenení viacerými vyznamenaniami. Najvyššia – Plaketa Štefana Závodníka, bola udelená Ottovi Chrapčiakovi za dlhoročnú činnosť tajomníka ZO a člena ÚV SZV. „Zlatá včela“ bola udelená Júliusovi Vargovi a Ladislavovi Mrvovi, za dlhoročný prínos a prácu vo výbore ZO. „Strieborné a Bronzové včely“ boli udelené ďalším včelárom. Plaketa Štefana Závodníka bola udelená Ústredným výborom SZV obci Veľké

Úľany, pri príležitosti osláv 775. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

V súčasnosti je v organizácii evidovaných 33 členov a 980 včelstiev. Činnosť riadi 7 členový výbor a štyria dôverníci. Predsedom je Ing. Miloš Pagáč, tajomníkom Otto Chrapčiak, pokladníčkou Terézia Kloknerová a predsedom revíznej komisie Michal Schwarczinger.

Tajomník organizácie, Otto Chrapčiak vo svojej výročnej správe zhodnotil celkovú situáciu v slovenskom včelárstve a spomenul významné úspechy slovenských včelárov vo svete, najmä v oblasti ocenení včelích produktov – medu a medoviny, ktoré získali mnohé ocene-

všetci pôvodní funkcionári. Uznesenie prečítal priateľ Ján Valkovský, ktoré bolo jednoducho schválené.

Starostovia obcí vo svojich príhovoroch ocenili prínos včelárstva pre spoločnosť, ale aj pre obce a jej obyvateľov. S uznaním sa vyjadrovali o vysokej odbornosti všetkých včelárov a vedenia organizácie. Ústretovosť voči včelárom považujú za samozrejmosť. Starosta Veľkých Úľan, pán Gögh, vyslovil myšlienku realizovať v centre obce včelársky stánok slúžiaci na prezentáciu a predaj včelích produktov občanom, prípadne aj pomôcku pre včelárov. Príprava projektu sa bude realizovať v spolu-

práci so základnou organizáciou. Podporil tiež myšlienku spolupráce včelárov a základnej školy na úrovni prednášok a besied, prípadne aj založenie včelárskeho krúžku.

Záverom predseda zhodnotil priebeh schôdze, poďakoval všetkým za aktívnu účasť, za prípravu a realizáciu celého podujatia, a za poskytnutie exponátov na výstavku. Zvlášť poďakoval všetkým starostom za morálnu a finančnú pomoc pri organizovaní tejto slávnostnej výročnej schôdze. Poprial všetkým veľa úspechov, zdravia a radosť pri práci s včelami, ale aj v osobnom živote. Rokovanie

bolo ukončené za zvukov včelárskej hymny.

Súčasťou osláv bola aj včelárska výstava inštalovaná v Kultúrnom dome vo Veľkých Úľanoch. Včelári na nej prezentovali výsledky svojej činnosti. Návštevníci si mohli prezrieť ukážky historických úľov, ale aj moderné vlastnoručne vyrobené úle, napríklad 11 rámkový úl vyrobený Jánom Valkovským, ale aj zaujímavý úl s rotačným plodiskom. Vystavený bol aj figurálny úl v podobe sv. Ambróza, patróna včelárov, zhotovený členom základnej organizácie. Nemenej zaujímavé boli aj pomôcky potrebné pri včelárení, medobraní, spracovaní vosku, či liečení včelstiev a chovu matiek. Zaujal aj stojan vyrobený pre tento účel Jánom Kočíkom, znázorňujúci všetky fázy stavby včelieho diela. Na stoloch bola vystavená aj odborná literatúra, nevyhnutná pomôcka včelárov pri vzdelávaní sa. Niektoré z nich aj historickej hodnoty. Nemohli chýbať ani sladké produkty včiel. Návštevníci mohli ochutnať vzorky medu a peľu, ktoré vlastnia certifikáty kvality. A aká by to bola včelárska výstava bez medovníkov. Boli určené hlavne na ochutnanie, ale aj pre potešenie očí. Chuttili najmä deťom. Všetci mohli obdivovať historické fotografie, ale aj medaily a ocenenia, ktoré získali členovia organizácie počas uplynulých rokov. Celá výstava bola vkusne na inštalovaná aj vďaka pracovníkom kultúrneho strediska. Poďakovanie patrí najmä páňovi Ľudovítovi Hanzelovi, za jeho pomoc a rady, a tiež za zhotovenie fotodokumentácie z celého podujatia.

Spracoval: Ing. Miloš Pagáč

FOTO: ĽUDOVIT HANZEL

nia na svetových podujatiach. Ako negatívny jav je znižovanie štátnych dotácií na opelovacie činnosti. Ďalej zhodnotil činnosť základnej organizácie a jej prínos pre jej členov. Dôležité sú výsledky v opelovacej činnosti, produkcie medu, peľu a iných produktov, ktoré dosahujú veľmi dobrú úroveň. Zdravotná situácia vo včelstvách je pod dohľadom Veterinárnej správy v Galante a aj členov organizácie, vyškolených ako asistentov úradných veterinárnych lekárov, vďaka čomu sa darí udržiavať dobrý zdravotný stav včelstiev. Za našu organizáciu túto činnosť vykonávajú Ján Kočík a Michal Schwarczinger. V správe boli načrtnuté aj úlohy do budúceho obdobia. Správu o hospodárení a rozpočet na rok 2011 predložila Terézia Kloknerová.

Na slávnostnej schôdzi boli ocenení aktívni členovia organizácie. Výbor udelil poďakový list a vecný dar Ladislavovi Mrvovi, zakladajúcemu členovi organizácie, za dlhoročnú činnosť vo výbore, kde vykonával aj funkciu predsedu, Ottovi Chrapčiakovi za dlhoročnú obetavú prácu tajomníka ZO, Milošovi Pagáčovi za dlhoročnú prácu vo výbore vo funkcii predsedu, Jánovi Valkovskému za dlhoročnú prácu v ZO. Čestné uznanie obdržali aj najstarší členovia organizácie: Karol Macek (91) a Ľudovít Németh (90). Vyznamenanie III. stupňa – „Bronzová včela“ bola udelená Jánovi Farkasovi, ďalej boli udelené poďakovné listy Ildikó Macekovej a Jozefovi Halászovi.

Súčasťou rokovania boli aj voľby nového výboru. Voľby viedol priateľ Ladislav Szabo. Do výboru a jednotlivých funkcií boli potvrdení

50. éves a helyi méhészek szervezete

Minden év márciusában tartja évzáró taggyűlését a Szlovák Méhészek Szövetségének helyi szervezete, amelybe a jókai és a jánosházi méhészek is tartoznak. Az idei évzáró ülés különösen ünnepi hangulatban zajlott, hiszen az idén ünneplik megalakulásuk 50. évfordulóját. 1961-ben döntöttek úgy, hogy kilépnek a szenci szervezetből, melynek kötelékébe addig tartoztak.

Az ünnepi ülésre március 6-án a nagyfödémesi szolgáltatások házában került sor, amelyet részvételükkel megtiszteltak a községek polgármesterei: Gögh Ferenc, Farkas Imre és Dubáň Lajos, valamint a Járási Állategészségügyi Hivatal képviselőjében MVDr. Buday.

Üdvözlő beszédében Miloš Pagáč a szervezet elnöke kiemelte a méhészet jelentőségét Nagyfödémese történelmében és életében. A korabeli dokumentumok bizonyítják, hogy a község lakosai egykor királyi méhészek voltak, akik a pozsonyi várhoz tartoztak. Bizonyítja ezt a község akkori neve FUEDEMUS is, ami magyar nyelven minden bizonnyal a földem szóból ered, ami a méhészetben használatos kaptárak fedélszerkezetét jelenti. Az 1221-es ajánlólevelekből nagyjából meg lehet állapítani a területet is, amely a mai Nagyfödémese, Pusztafödémese és Diószeg kataszterének felé terjed, és délen egészen a Kis Dunáig terjed.

A méhészet nagy hatással volt a község életére. Ezt bizonyítja a község címere is, amely egész Szlovákiában egyedülálló. Hiszen 5 arany méhecskével, amely a község vezetésének és lakosainak egységét szimbolizálja, akik az arany kaptárt őrzik, nem nagyon találkozhatunk a címtartóval. A méhek egyben a község lakosainak szorgalmát is szimbolizálják.

A helyi szervezet jelenlegi formájában 1961. január 28-án alakult meg. Akkor 102 tagot és 913 méhcsaládot tartottak nyilván. A szervezet elnöke Sebők Rudolf, titkára Katona Alajos, pénztárosa pedig Štefan Domanovský volt. A szervezet legnagyobb szervezetségét 1973-ban érte el, amikor 300 tagot számlált, akiknek tulajdonában 2928 méhcsalád volt. 50 éves tevékenységük alatt sok érdekes rendezvényt szerveztek. Részt vettek a méhészek világkongresszusán Apimondiában, Budapesten és 1987-ben Varsóban is. Több határon túli barátságot kötöttek. Barátságuk a lengyelországi – kaliszi – méhészekkel a mai napig tart. Több érdekes tanfolyamra, előadásra és beszélgetésre is sor került. Együttműködtek a Kijevi Taras Ševčenko Egyetemmel a méh méreg új módszerrel történő gyógyításánál.

Az elmúlt évek alatt már több méhészt kaptak kitüntetést aktív tevékenységéért. A leg-

magasabb kitüntetést – a Štefan Závodník emlékérmét Otto Chrapčiak a szervezet titkára, a központi bizottság tagja kapta. Az „Arany méh” kitüntetés tulajdonosa Varga Gyula és Mrva László, az „Ezüst és Bronz méh” kitüntetést pedig már több tag is magáénak tudhatja. Nagyfödémese község, a községről szóló első írásos emlék 775. évfordulója alkalmából, szintén megkapta a Štefan Závodník emlékérmét.

Jelenleg a szervezetnek 33 tagja van, akik 980 méhcsaládot gondoznak. A tagság munkáját 7 tagú vezetőség irányítja. A szervezet elnöke Miloš Pagáč, titkára Otto Chrapčiak, pénztárosa Klokner Terézia, az ellenőrző bizottság elnöke pedig Michal Schwarczinger.

tevékenységéért. Dicsérő oklevelet kaptak a szervezet legidősebb tagjai Karol Macek (91) és Németh Lajos (90). A „Bronz méh” kitüntetést Farkas János, köszönő levelet pedig Macek Ildikó és Halász József kapott.

Az ülésen Szabó László a választóbizottság elnökének vezetése alatt újraválasztották a vezetőséget is. A vezetőség teljes egészében megmaradt. A határozati javaslatot Ján Valkovský terjesztette elő, amit a tagság egyhangúlag elfogadott.

Az ünnepi méhészeket az egyes községek polgármesterei is köszöntötték, kiemelve a méhészek munkájának fontosságát a községek lakosainak életében. Magasra értékelték a méhészek szakértelmét, és fontos-

nak tartják a lakosok méhészek iránti segítőkészségét. Nagyfödémese község polgármestere beszédében kiemelte, hogy a jövőben elképzelhetőnek tartja a község központjában egy méhészeti stand felállítását, ahol a méhészeti termékeket propagálnák és árúsítanák. Ezt a szervezettel karöltve lehetne megvalósítani. Támogatta továbbá az iskolásokkal való együttműködést, beszélgetéseket és előadások szervezését, illetve méhészeti szakkör kialakítását is.

Az ülés végén a szervezet elnöke megköszönte a tagok szervezésben kifejtett aktív munkáját, s hogy

a jubileumi kiállításához anyagot biztosítottak. Külön megköszönte a polgármesterek erkölcsi és anyagi támogatását. Az ülés a méhészek himnuszával ért véget. Az ünnepség része volt a kultúrházban megrendezett méhészt kiállítás is, amelyen a munkájuk eredményeit és a méhészek munkáját, használati eszközeit, termékeit mutatták be. A látogatók érdekes történelmi méhkaptárokat láthattak, de megcsodálhatták a modernebbeket is, mint például a Ján Valkovský által készített faragott 11 keretes kaptárt. Az egyik érdekes figurális kaptár, amelyet szintén a szervezet tagja készített, Szent Ambrózt, a méhészek védőszentjét ábrázolta. A látogatók megcsodálhatták a méhészetnél használt segédeszközöket, megkóstolhatták tanúsított termékeket, a mézet, a virágot. És természetesen nem hiányozhattak a finom mézeskalácsok sem, ami elsősorban a gyermekek körében aratott nagy sikert. Megcsodálhattuk a korabeli fényképeket, a történelmi értékű szakkönyveket, kitüntetések, és okleveleket is. A kiállítás, amely átfogó képet adott a méhészek munkájáról, valóban izlően volt elkészítve, amiért köszönet illeti a Helyi Kulturális Központ dolgozóit, elsősorban Hanzel Lajost, aki tanácsaival segítette munkánkat, és aki az egész rendezvényt fotó dokumentálta.

Fordította: Száraz Erzsébet

FOTO: HANZEL LAJOS

Otto Chrapčiak beszámolójában értékelte a méhészet jelenlegi helyzetét országunkban, és megemlítette a szlovák méhészek világvizsgálatban is jelentős sikereit, amelyet elsősorban a méhészeti termékek – méz és mézbor – értékelésében értek el. Negatív jelenségek között említette a beporzásra szánt állami dotáció csökkentését. Majd értékelte a szervezetnek a tagok érdekében végzett tevékenységét. Kiemelte a beporzó tevékenységben, valamint a méz, a virágot és egyéb termékek termelésben elért sikereket. A méhek egészségvédelme a Járási Állategészségügyi Hivatal védnöksége alatt zajlik, amelyet az erre a célra kiképzett tagjaink, az állatorvosok asszisztenseként segítenek. Nekik is köszönhetjük méhállományunk aránylag jó egészségi állapotát. Szervezetünkben ezt a tevékenységet Michal Schwarczinger és Ján Kočík látja el. A beszámolóban szó volt a jövőt illető tervekről is. A szervezet gazdálkodásáról Klokner Terézia pénztáros számolt be.

Az ünnep alkalmából több aktív tag is kitüntetésben részesült. Köszöntő levelet és tárgyi jutalmat kapott Mrva László a szervezet alapító tagja, sokéves tevékenységéért és a szervezet elnökeként végzett munkájáért, Otto Chrapčiak sokéves, áldozatos titkári munkájáért, Miloš Pagáč a szervezet elnökeként végzett többéves munkájáért, valamint Ján Valkovský a szervezetben végzett aktív

Úspešný zápis do prvého ročníka

V dňoch 2.-3. februára 2011 sa v Základnej škole vo Veľkých Úľanoch konal zápis detí do prvého ročníka.

Jedným z významných období v živote dieťaťa je nástup do školy. Pre dieťa je to prechod z obdobia „hier“ do obdobia „povinnosti“. V dnešnej náročnej uponáhľanej dobe, keď sa stále hovorí o dôležitosti vzdelania, akosi očakávame, že dnešné deti sa rýchlo naučia písať, čítať, počítať, zapnúť, vypnúť počítač, či ovládať mobilný telefón. Detskí psychológovia sa čoraz viac sústreďujú na psychickú a sociálnu pripravenosť detí. Väčšina detí, ktoré dovŕšia šiesty rok života pred začiatkom školského roka, je schopná bez väčších problémov začať školskú dochádzku a prijať novú rolu školáka. Preto sme sa snažili pripraviť zápis tak, aby bol najkrajším okamihom - hravý, svieži, plný úloh, prekvapení pre deti a ich rodičov.

Budúci prváčikovia mali pripravené množstvo zaujímavých úloh: skladanie zvieratiek z geometrických tvarov, neposlušné písmenká, čítanie z obrázkov a pod. Deti najviac zaujala úloha o Šípkovej Ruženke, ktorej navliekali na krk korálky, vyfarbovali šaty a vymýšľali pre ňu meno. Pri úlohách deťom pomáhali šašovia, princezničky a anjelici. Títo malí „žiaci“ boli hraví, smelí, niektorí aj troška bojázliví. Očakávaná pedagogov sa naplnili a môžeme konštatovať, že brány budú v školského roku 2011/2012 otvorené pre 31 nových prváčkov. Prajeme im veľa chuti a trpezlivosti do novej práce.

Mgr. Nadežda Nágelová

Sikeres beiratkozás

2011. február 2. és 3-án a nagyfödémesi alapiskolában megtörtént a jövődő kis elsősök beíratása.

A kisgyermek életének egyik legfontosabb állomása, amikor a mesék és a játék birodalmából a kötelességek és a rendszeres tanulás útjára lép - iskolásá válik. Modern, felgyorsult világunkban a gyerekekkel szembeni elvárásaink is megváltoztak. Természetesen vált számunkra, hogy a kisgyerekek már az iskolába lépés előtt kezelni tudják a számítógépeket és mobiltelefonokat, gyorsabb tempóban tanulnak meg írni és olvasni. Ma már az iskolaérettséget gyermekpszichológusok állapítják meg. Így a hat éves gyerekek többsége minden különösebb probléma nélkül képes az átállásra, az új feladatok teljesítésére.

Az idei beíratkozást mi pedagógusok is megpróbáltuk színessé és érdekessé varázsolni. Fejlesztő játékokat készítettünk a kicsik számára - geometriai alakzatokból állatfigurákat raktak ki, rakoncátlan betűkkel ismerkedtek, képekről olvastak... A gyerekeket leginkább a Csipkerózsika meséhez tartozó feladatkör kötötte le. A gyerekeknek az egyes feladatok megoldásánál bohócok, királylányok és angyalok segítettek. A jövődő kiselsősök bátrak és vidámak voltak néhányukat azonban még bátorítani kellett.

A jól sikerült nap után elmondhatjuk, hogy a 2011/2012 iskolaévben 31 kiselsős kezd meg tanulmányait az iskolában. Ehhez a nem könnyű feladathoz kívánunk nekik kedvet és kitartást.

Fordította: Sztraka Katalin

Čo sa dialo na základnej škole

Po vianočných prázdninách sa žiaci 7.ročníka dlho v škole neohriali. Hneď v utorok nastupovali na týždenný lyžiarsky výcvik do Hronca. V januári sme si nenechali ujsť ani literárnu súťaž Šaliansky Matko, ktorá sa konala v Galante.

Február sa niesol v znamení súťaží. Zúčastnili sme sa okresného kola geografickej olympiády v Galante. Najviac sa tam darilo Nikolke Vajdovej (žiačka 8.B), ktorá získala 2. miesto a postúpila do krajského kola. Vo februári sa rozbehli aj volejbalové turnaje - MINIMAXVOLLEY a MIDIMAXVOLLEY, na ktorých sme tiež nechýbali. Zúčastnili sa ich nielen chlapci, ale aj dievčatá.

Žiaci I. stupňa si 2.a 3.marca vyskúšali svoje vedomosti a šikovnosť na dopravnom ihrisku v Galante. Okrem volejbalových turnajov sme sa zúčastnili aj florbalového turnaja a vybijanej. Čo všetko patrí k fašiangom si mohli žiaci pozrieť 9. marca na Ranči na Striebornom jazere v Galante. Pekným spestrením tohto mesiaca bol aj karneval, ktorý sa konal v kultúrnom dome. Prváčikovia a niektorí tretiaci si tento mesiac ešte pôjdu pozrieť bábkové divadlo do Bratislavy - Kocúr v čižmách.

Týmto ale zaujímavé akcie na škole určite nekončia. Už teraz máme pripravených mnoho ďalších. Veď do konca školského roka ešte zostávajú 3 mesiace.

Mgr. Miriam Zámocká

Mi történt az alapiskolában

A karácsonyi szünidő után mindjárt kedden a 7. osztályos diákok si tanfolyamra indultak Hronecba.

Januárban diákjaink részt vettek Galántán a Šaliansky Matko irodalmi versenyen.

A februári hónap a versenyek jegyében telt. A földrajzi olimpiász járási fordulóján, Galántán Nikolka Vajdová 8. osztályos tanuló 2. helyezést ért el, és tovább jutott a kerületi fordulóba. Ebben a hónapban elkezdődtek a röplabda versenyek is. A MINIMAXVOLLEY és MIDIMAXVOLLEY versenyeken nemcsak a fiúk, hanem a lányok is részt vettek.

Az alsó tagozatos diákok március 2-án és 3-án kipróbálhatták ügyességüket a galántai közlekedési pályán. A röplabdabajnokságon kívül diákjaink a florbal és kídobó játékok aktív szereplői voltak. Tanulóink számára nagy élmény volt az a kirándulás, melyen március 9-én vettek részt. Meglátogattuk a galántai Ezüstő Rancsot, ahol megismerhettük a farsanggal kapcsolatos népszokásokat. Ennek a hónapnak kedves színfoltja volt a farsangi bál, melyet a helyi kulturális központban rendeztünk meg. Erre a hónapra terveztük még a bábszínház látogatását Pozsonyba, ahol elsőseink és néhány harmadikos diákunk a Cizmás kandúr című bábjátékot tekintheti meg.

Az elkövetkező 3 hónapban is igyekszünk tanulóink figyelmét érdekes versenyekkel és előadásokkal lekötöni.

Fordította: Sztraka Katalin

Konečne sme sa dočkali

V piatok 18. 2. 2011 zavládol v budove základnej školy nebyvalý ruch. Žiaci boli na chodbách hlučnejší ako inokedy, pretože už čakali na jamé prázdniny a vonku pod oknami bolo počuť hlasy. Tie patrili robotníkom, ktorí sa pripravovali na rekonštrukciu sociálnych zariadení. Pracovali celý týždeň, kým žiaci pokojne oddychovali. Najsôr odstránili všetko staré a potom sa to už rozběhlo - nové obklady, dlažba, WC, umývadlá.

Týždeň prebehlo ako voda a v pondelok 28. 2. 2011 sme na vlastné oči uvideli prácu, ktorú urobili. Žiaci si ešte užili v tento deň voľno, no my - učiteľia sme priložili ruku k dielu a upratili triedy, poumývali podlahy a schody. Potom už všetko vyzeralo dobre. Prispeli k tomu nielen vynovené WC, ale aj nové umývadlá, smetné koše, či zásobníky papiera a mydla. Aj deti boli prekvapené a hlavne nadšené. Všade bolo dostatok svetla, pekné nové dvere. Počas prvých prestávok stáli žiaci na nových toaletách v rade, pretože chceli vidieť všetku tú novotu.

Vďaka rekonštrukcii sa zlepšilo i okolité prostredie. Už necítíme tú nepríjemnú „arómu“, ktorá ešte donedávna vychádzala zo starých WC. Teraz sú všetci spokojní, že sa rekonštrukcia uskutočnila.

Mgr. Elena Pomichalová

Végre kivártuk

Február 18-án az iskola épülete a szokásosnál zajosabb és forgalmasabb volt, mint egyébként. Diákjaink már a várva várt tavaszi szünetnek örültek, az ablakok alól pedig különös zajok hallatszottak. Ez a munkások hangja volt, akik az iskola szociális helyiségeinek felújításához készülődtek. Az egy hét pihenő alatt a szorgos munkáskezek elvégezték a nagy munkát. Kicserélték az üléskéket, mosdókat és a csempeket is. Hétfőn 2011. február 28-án a diákok még egy ráadás pihenőnapnak is örülhettek, mi pedagógusok pedig besegítettünk a szépítési munkálatokba, osztályokat takarítottunk, lépcsőt, talajt mostunk. Mindezt azért tettük, hogy diákjaink tiszta, kellemes környezetbe, megújult erővel térhessenek vissza második otthonukba - az iskolába. A gyerekek örültek a tisztaságnak, a friss illatnak és a beáradó fénynek. A felújítás az egész környezetünk javításához is hozzájárult. Ma már nem érezzük azt a bizonyos „illatot“, amely bizony eddig sokszor fogadott bennünket.

Igaz, hogy a felújítás néha kényelmetlenségekkel is járt, de a végeredmény magáért beszél és mindenki nagyon elégedett.

Fordította: Sztraka Katalin

Zápis prvákov v ZŠ Mihály Borsosa s VJM

Ani sme sa nenazdali a bol koniec kalendárneho roka 2010. Podľa zákona sa zápis prvákov na ďalší školský rok má uskutočniť v období od 15. januára do 15. februára. V Základnej škole Mihály Borsosa s vyučovacím jazykom maďarským sa zápis do prvého ročníka školského roka 2011/2012 uskutočnil 24. januára podvečer.

Zápis prváčikov sa u nás už tradične koná v určenom čase, keď sa snažíme, aby tento deň bol pre nastávajúcích prváčikov a ich rodičov nezabudnuteľným. S budúcnosťou prvákov sa zaoberali učiteľky prvého stupňa a učiteľka zo školského klubu, ktorých už dôverne poznajú, lebo sa s nimi stretávajú už aj pri iných akciách. Hravým spôsobom im priblížili život v škole. Kým sa deti snažili vyriešiť rôzne úlohy, pre rodičov sme zabezpečili stretnutie so psychológom a školským pedagógom, ktorí sa s nimi podelili so skúsenosťami o prípadných ťažkostiach v prvom ročníku školskej dochádzky. Po „ťažkej práci“ čakali budúcich školákov drobné darčeky formou školských potrieb, ktoré môžu v prvom ročníku využívať a sladké prekvapenie v podobe torty znázorňujúcej „školskú tašku“.

Veľmi nás teší, že v ten – podľa môjho názoru – príjemne strávený podvečer bolo zapísaných do prvého ročníka našej školy 17 žiakov, pre ktorých zabezpečíme tak isto, ako pre žiakov ostatných tried školské potreby bezplatne.

Záverom by som sa chcela poďakovať všetkým rodičom za dôveru, a za ich správne rozhodnutie, zapísať svoje deti do národnostnej školy, veď len tak im dajú možnosť rozmyšľať, učiť sa a snívať svoj najkrajší sen v materinskom jazyku, tak ako na to už aj veľký učiteľ národov Ján Amos Komenský upozornil.

Mgr. Vajdová Gabriela
riaditeľka školy

Beiratkozás a Borsos Mihály Alapiskolában

Szinte észre sem vettük és véget ért a 2010-es kalendáriumi év. A törvény értelmében január 15. és február 15. között kell megvalósítani a beiratkozást a következő iskolai évre. A Borsos Mihály Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában 2011. január 24-én a kora esti órákban került sor az elsősök beíratására a 2011/2012-es tanévre.

A beiratkozás ma már hagyományosan egy meghatározott időben zajlik, amikor megpróbáljuk felejthetetlené tenni a kicsiknek és szüleiknek ezt a napot, hiszen életüknek ez egy fontos és meghatározó lépése. Örömmel fogadtuk a leendő elsősöket, akikkel az alsó tagozatos pedagógusok és a napközis tanító néni foglalkoztak, akiket egyébként a kicsik már jól ismernek, hiszen a beiratkozási program keretén belül már több alkalommal is találkozhattak velük. Játékos formában adtak ízelítőt nekik mindabból, ami az iskolában vár rájuk. Közben a szülők a pszichológussal és a gyógypedagógussal beszélgethettek az első osztályban felmerülő problémákról.

A „nehéz munka” után a leendő kisiskolásokat kis ajándékok és egy édes meglepetés várta „iskolatáska” torta formájában.

Nagy örömünkre szolgált, hogy azon a - szerintem kellemesen eltöltött - koraesten 17 kisdíákot írtattak be iskolánk első osztályába, akik számára a többi osztály tanulóihoz hasonlóan ingyen biztosítjuk a tanszereket.

Befejezésül szeretném megköszönni a szülők bizalmát és azt, hogy gyermekeik érdekében helyesen döntöttek, s megadták nekik a lehetőséget arra, hogy továbbra is édes anyanyelvükön gondolkodhassanak, tanulhassanak és álmodhassák legszebb álmait, úgy ahogy arra a népek tanítója Ján Amos Komenský is figyelmeztetett.

Mgr. Vajda Gabriella
iskolaigazgató

Dôstojná oslava

Čo znamenajú štátne sviatky a pamätné dni pre nejaký národ? V poslednej dobe mám často dojem, že pre niekoho len vedomie, že nemusí ísť do práce alebo do školy.

Pritom národný sviatok by v nás mal vzbudiť predovšetkým úctu a hrdosť voči historickým udalostiam a osobnostiam, ktoré a ktorí vniesli do života daného národa zmeny, ktoré od základov zmenili ich život. Ich činy vzbudili obdiv a úctu celého sveta, boli nasledovaniahodným príkladom pre neskoršie generácie.

Na takúto významnú historickú udalosť si spomíname my, Maďari vždy 15. marca na výročie revolučných rokov 1848/49.

Pedagógovia a žiaci ZŠ Mihály Borsosa s VJM si už niekoľko rokov pripomínajú toto výročie slávnostným programom, ale dlhé roky sa program uvádzal len v rámci školy. Posledné roky, vďaka činnosti literárneho krúžku, si pamiatku našich národných hrdinov pripomíname celovečerným programom.

Tohto roku bolo slávnostné predstavenie 18. marca v miestnom kultúrnom dome. Spoluorganizátorom slávnostného večera bola miestna organizácia CSEMADOK-u.

Členovia literárneho krúžku si pripomenuli udalosti rokov 1848/49 slávnostným, dojímavým programom, ktorý ale zároveň vytváral atmosféru plnú vzrušenia a revolty. Ústrednou postavou programu bola osobnosť Sándora Petőfiho, ktorého sny o slobode vyvrcholili aj v skutočnosti v revolučných udalostiach ako sme to videli počas predstavenia.

Žiaci nám predviedli program prežívajúc a precítiac vážnosť a slávnostnú atmosféru daného okamžiku. Režisérom a choreografom predstavenia bola kolegyňa Lívia Kamenická. Atmosféru dokreslila krásna výzdoba pozadia, ktorú zhotovila pani učiteľka Katarína Kováčsová.

Tí, ktorí prijali naše pozvanie a prišli, strávili nezabudnuteľný večer v spoločnosti našich žiakov. Nezveličujem, ak poviem, že mnohí z obecnstva vychádzali zo sály so slzami v očiach a nepreháňam ani vtedy, keď tvrdím, že kto neprišiel, môže ľutovať.

Na záver by som sa chcela aj touto cestou poďakovať pedagógom, ale predovšetkým našim žiakom, že neľutovali čas ani energiu a prípravou tohto krásneho programu prispeli k šíreniu dobrého mena našej školy.

Mgr. Gabriela Vajdová
riaditeľka

Méltóképpen ünnepeltünk

Mit jelent egy nemzetnek egy állami ünnep vagy egy emléknap? Az utóbbi időben gyakran tapasztaltam, hogy sokaknak csak a tudat, hogy nem kell munkába vagy iskolába menni. Pedig egy nemzeti ünnep elsősorban tiszteletet és nemzetünk iránti büszkeséget keltené, hogy ébresszen bennünk olyan történelmi események és személyek iránt, amelyek, vagy akik gyökeres változásokat hoztak nemzetük életébe. Tetteik csodálatot, s elismerést keltettek világszerte, méltó példát mutatva az utókornak.

Egy ilyen dicső történelmi időszakra emlékezünk mi, magyarok minden március 15-én, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emléknapján.

A Borsos Mihály Alapiskola pedagógusai és diákjai több évre visszamenőleg emlékműsorral köszöntötték a jelentős évfordulót, de sokáig csak az iskola keretén belül. Pár éve az irodalmi színpad tevékenységének köszönhetően egész estét betöltő műsorral fejezik ki tiszteletüket nemzeti hőseink iránt.

Idén március 18-án, pénteken került bemutatásra az emlékműsor a helyi kultúrházban. Az emlékest társszervezője a CSEMADOK helyi szervezete volt.

Az irodalmi színpad tagjai egy ünnepélyes, meghatározó, de ugyanakkor mozgalmas szinte forradalmi hangulatot teremtő műsorral emlékeztek a negyvennyolcas eseményekre. A műsor Petőfi Sándor személyiségére épült, akinek álmai a szabadságról ténylegesen is a forradalomban csúcsosodtak ki, mint ahogy azt a műsorban is láthattuk. A diákok a pillanat ünnepi hangulatát és komolyságát átérezve adták elő műsorukat, amelynek rendezője és koreográfusa Kamenický Lívia kolléganő volt. A hangulatot Kovács Katalin tanító néni szép háttérzészlete egészítette ki.

Akik elfogadták meghívásunkat és eljöttek, felejthetetlen estét tölthettek el diákjaink társaságában. Nem túlzok, ha azt mondom, nem egy néző könnyes szemmel jött ki az előadótérrel, sőt akkor sem, ha azt állítom, hogy aki nem jött el, sajnálhatja.

Végezetül pedig szeretném ezúton is köszönetemet kifejezni a pedagógusoknak és elsősorban a diákoknak, hogy időt és energiát nem kímélve készítettek el gyönyörű műsorukat, amellyel iskolánk jó hírnevét erősítették és öregbítették.

Mgr. Vajda Gabriella
intézményvezető

Zlatá krajina

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Spoločnosť pre predškolskú výchovu región Galanta - Materská škola Veľké Úľany usporiadali v tomto roku regionálnu a následne celoslovenskú súťaž v tvorivosti detí materských škôl pod názvom Zlatá krajina. Súťažná prehliadka bola podpornou aktivitou výchovno-vzdelávacieho procesu pred primárneho vzdelávania založenou na podpore aktivít, rozvoji osobnosti detí a systematickej práce s deťmi predškolského veku. Bola tiež významnou formou motivácie detí a usmerňovania, rozvíjania ich prirodzenej spontánnosti, radosti z pohybovej a umeleckej činnosti.

Riaditeľstvo Materskej školy vyjadruje úprimné poďakovanie starostovi obce Veľké Úľany Ing. Františkovi Góghovi, pracovníkom Miestneho kultúrneho strediska, rodičom a sponzorom za pomoc pri realizácii regionálnej a celoslovenskej súťaže tvorivosti detí materských škôl „Zlatá krajina“.

Regionálne kolo sa uskutočnilo dňa 16. februára 2011 a súťažilo v ňom 91 detí z okresu Galanta.

Celoslovenská súťaž prebiehala dňa 23. marca 2011 a zúčastnilo sa jej 167 z celého Slovenska. Deti, ich učitelia a rodičia sa cítili u nás veľmi dobre a odnášali z našej obce krásne spomienky.

Súťažilo sa v štyroch kategóriách:

- A) **športovo-pohybová** – víťazom sa stali tanečníci z MŠ Jánovce
 - B) **hudobno-umelecká** – víťazom sa stala speváčka z MŠ Banská Štiavnica
 - C) **literárno-dramatická** – víťazom sa stali malí herci z Bánoviec nad Bebravou
 - D) **iná** – porota udelila dve prvé miesta – chlapčekom s origami z MŠ Trstice a folklórnemu pásmu z MŠ Bratislava - Gessayova.
- Túto súťaž by sme nemohli uskutočniť bez podpory ušľachtilých ľudí - sponzorov, ktorým aj touto cestou veľmi pekne ďakujeme.

Mgr. Edita Katonová

riaditeľka materskej školy

FOTO: TIBOR NÉMETH

Aranyország

ASzlovák Köztársaság Oktatási Minisztériuma, az Iskola Előtti Nevelés Galántai Regionális Társasága és a Nagyfödémesi Óvoda az idén Nagyfödémesen rendezte meg az óvodás gyermekek tehetségkutató versenyének regionális, majd ezt követően országos fordulóját. A versenyszűrű seregszemle az óvodás korú gyermekek nevelési folyamatát támogató tevékenység, amely az óvodáskorú gyermekek személyiségének fejlesztésére és a gyermekekkel való szisztematikus munkára helyezi a hangsúlyt. A verseny nagymértékben hozzájárult a gyermekek természetes spontaneitásának kifejezéséhez, a mozgásból és a művészeti előadásból származó öröméhez.

Az Óvoda igazgatósága szeretne őszinte köszönetet mondani községünk polgármesterének, Gógh Ferenc úrnak, a Helyi Kulturális Központ dolgozóinak, a szülőknek és minden kedves támogatónak, a regionális és az országos seregszemle megvalósításához nyújtott segítségükért. A regionális fordulóra február 16-án került sor, amelyen a Galántai járás 91 óvodás korú gyermeke versenyzett.

A országos fordulóra március 23-án került sor és ebbe egész Szlovákia területéről 167 kis óvodás kapcsolódott be. A gyermekek, tanítók és szülei is nagyon jól érezték magukat nálunk, és községünkben szép emlékeket vittek magukkal.

A verseny négy kategóriában zajlott:

- A) **Sport - mozgás** – a pálmát a jánosházi óvoda táncosai vitték el
- B) **Zene - művészeti** – az 1. helyen a selmezbányai óvoda kis énekesnője végzett
- C) **Irodalmi-dramatikus** – itt az első a Bánovce nad Bebravou-i kis színészek lettek

D) **Egyéb** – a zsűri két első helyet is kiosztott – a nádszegi óvodát képviselő origamit készítő kislánknak, valamint a pozsonyi óvoda (Gessayova) gyermekjáték összeállításának.

Ezt a versenyt nem tudtuk volna megvalósítani nagylelkű emberek – támogatóink segítségével, akiknek ezúton is szeretnénk köszönetet mondani.

Fordította: **Száraz Erzsébet**

Súťaž Zlatá krajina sponzorovali – Az Aranyország versenyt támogatói:

Ing. Štefan Tisucký
Ladislav Tisucký
Reštaurácia Fényes
Firma Rišňovský - Halász
TS - Molnár Ernest
Rodina Stósz

Blišťák Peter
Horváthová Erika
Halász Július
Halász Július ml.
Rodina Kováčová
Milan Hodúr

Záhončík Imrich
Kvetinárstvo - Mária Zoltán
Ing. Pauer Zsolt
Firma Dráčík
rodina Švircová
rodina Sudová

Tibor Radványi
Mgr. Ingrid Winklerová
výbor RZ pri MŠ
vo Veľkých Úľanoch.

Ďakujeme! – Köszönjük!

Zo života našej škôlky

Začiatok škôlkarského veku - vstup do škôlky je veľkým krokom a významnou zmenou v živote každej rodiny a dieťaťa. Každý rodič chce, aby jeho dieťa strávilo v čo najbezpečnejšom prostredí toto najcitlivejšie obdobie. V takom prostredí a v takej spoločnosti, ktorej základným pilierom je dôvera. Tá je každoročne ústrednou myšlienkou podujatí, na ktorých predstavujeme svoju škôlku rodičom a ich deťom, ktorí k nám zavítajú.

V našom zariadení, ktorým je materská škola s výchovným jazykom maďarským sa stalo už tradíciou, že za rok viackrát usporadúvame deň otvorených dverí pre tých rodičov a ich deti, ktoré ešte nemajú skúsenosti so škôlkarským prostredím. V rámci dní otvorených dverí tak poskytujeme deťom možnosť vzájomného spoznania sa. Naši budúci škôlkari si môžu zahrať bábkové divadlo, zaspievať si, zatancovať, môžu si tiež vypočuť pekne riekanky a zapojiť sa do rôznych činností. Stáva sa, že občas pozveme nejakého umelca. Skúsenosti nám však potvrdzujú, že najúspešnejšími dňami sú tie, keď sa my učiteľky premeníme, a na chvíľku sa z nás stanú rozprávkové bytosti - slniečko, macko, víla, alebo zajačik. Takýmto spôsobom sa vieme priblížiť k zázračnému svetu detí, a prostredníctvom toho aj k srdciam ich rodičov.

FOTO: ARCHIV MŠ

V jesennom období usporadúvame tekvicovú slávnosť, na ktorej privíta deti naozajstný „tekvicový panák“, pochutíme si na pečenej tekvici, a s lampášikmi hľadáme na dvore malé tekvičky.

Začiatkom zimy organizujeme spoločne so základnou školou rodinné stretnutia, v rámci ktorých sú pre deti pripravené rôzne hry a zamestnania a pre rodičov pripravujeme prednášky o výchove detí.

Jar privítame spolu s rodičmi a ich deťmi dňom rozprávok. V rámci tohto dňa deti nadobudnú pocit, že naša škôlka je naozajstnou „Rozprávkovou krajinou“, v ktorej „Medvedici Márii“ môžu naozaj potriasť rukou, kde „Veverička Miško“ vie tancovať, „Klaun Jancsi“ si vyspevuje, a „Jarná víla“ im nakreslí kvietky do dlaničiek. Pre našich milých rodičov je tento deň dobrou skúsenosťou, môžu si vypočuť, že pani učiteľka vie pekne spievať, pekne tancuje a popri tom prostredníctvom hier vysvetlí deťom, ako sa prebúda jarná príroda. Na tieto dni sa pripravujeme vždy s veľkým nasadením, sami si pripravujeme kostýmy, vymýšľame si rozprávkové príbehy, riekanky, maľujeme kulisy. Veríme tomu, že toto všetko nám dopomôže k vytvoreniu tak trochu iného pohľadu na našu prácu, čím si získame dôveru rodičov, ktorí sa boja o svoje deti. Výsledkom dôvery k našej práci je aj to, že naša škôlka, ktorá dlhé roky fungovala s dvomi triedami, už štvrtý rok otvorila tri triedy pre deti v predškôlskom veku a to v takom období, keď mnoho predškôlských zariadení s výchovným jazykom maďarským bolo nútených zavrieť svoje brány. Našu škôlku navštevujú aj deti zo susedných usadlostí, ale máme aj deti slovenskej národnosti, napriek tomu, že slovenská škôlka je s nami v jednej budove.

Náš neustále sa meniaci svet a v ňom meniace sa politické a hospodárske podmienky ukládajú čoraz ťažšie úlohy aj na dnešných pedagógov. Menia sa aj nároky rodičov na predškôlsku výchovu, menia sa podmienky, zmenilo sa aj rodinné zázemie mnohých rodín. Napriek tomuto všetkému sa usilujeme o to, aby rodičia od nás odchádzali s dobrými skúsenosťami.

Všetkým prajeme ešte mnoho pozitívnych skúseností a úspešný zápis do škôlky.

Kolektív materskej škôlky s výchovným jazykom maďarským

Preklad: Silvia Šafáriková

Óvodánk életéből

Az óvodáskor kezdete, az óvodába lépés nagy változást jelent minden kisgyermek és a család életében. Szülőként mindenki azt szeretné, ha gyermeke életének egyik legérzékenyebb időszakát biztonságos környezetben és olyan közösségben töltené, melynek alapvető pillére a bizalom.

Ez a gondolat sor vezérel bennünket évről évre, amikor óvodánkat „felkínáljuk” és bemutatjuk a hozzánk ellátogató szülőknek és csemetéiknek.

Intézményünkben, a nagyfödémesi magyar nyelvű óvodában már hagyománnyá vált, hogy évente több alkalommal is nyitott napot szervezünk azoknak a gyermekeknek és szüleiknek, akik nem járnak még óvodába, lehetőséget teremtve ezzel egymás kölcsönös megismerésére, a bizalom kialakulására nem csak a gyermek, de a szülő részére is. Mindez többféle módon valósul meg. Gyakori, hogy bábszínházat játszunk, kézműves foglalkozásokat tartunk, közösen táncolunk, énekelünk, mondókázunk. Előfordul, hogy külső előadót hívunk meg, hiszen erre is van igény. Mégis, a tapasztalat azt mutatja, hogy azok a legsikeresebb napok, amikor mi, óvónők változunk át és bújunk bele egy varázsló, egy napocska, nyuszi vagy mackó bőrébe. Hiszen így tudunk igazán közel kerülni egy kisgyermek különös és csodálatos világához, ezzel együtt pedig a szülő szívéhez, lelkéhez.

Összel tökfirkó bulit rendezünk, ahol egy „igazi tökfirkó” fogadja a gyermekeket. Versenyjátékokat játszunk, töklámpásokból kiállítás rendezünk, sült tököt eszegetünk, sötétedéskor apró tököket keresünk világító lámpásokkal – mindezt kinn az udvaron.

Tél elején családi napot tartunk az iskolával közösen, a gyermekek számára foglalkozásokkal, a szülők számára előadásokkal készülünk.

Tavasszal, több alkalommal is elhívjuk a szülőket és gyermekeiket mesenapra, ahol megtapasztalhatják, hogy a mi óvodánk valóban „Meseország” a kicsik számára. Ahol „Mári medvének” igazából megfoghatják a kezét, hiszen nem is olyan félelmetes. Ahol „Misi mókus” táncol, „Jancsi bo-

FOTO: AZ ÓVODA ARCHIVUMA

hóc” énekel, „Tavasztündér” pedig virágot rajzol kicsi tenyerükbe. A szülő mindeközben tapasztal. Hallja, hogy az óvó néni szépen énekel, ritmikus mozgásra tanít és játékosan elmagyarázza hogyan ébred tavasszal a természet. Mi ezekre a napokra különös gonddal készülünk minden alkalommal, saját kezűleg készítjük a díszletet, varrjuk a ruhákat, meséket találunk ki, mondókákat alkotunk. Hisszük, hogy mindez hozzásegít bennünket egy másfajta szemlélet kialakításához. Ahhoz, hogy az apró gyermekeiket feltől óvó szülők bizalmát elnyerjük. S talán ennek is köszönhető, hogy a hosszú évekig két osztályos óvoda immár negyedik éve három osztállyal büszkélkedhet egy olyan időszakban, mikor sorra zárják be a magyar nyelvű intézményeket. Hozzánk a szomszédos településekről is járnak gyermekek, sőt szlovák ajkú apróságok is látogatják osztályainkat annak ellenére, hogy a szlovák nyelvű óvoda szomszédságában működünk.

Állandóan átalakuló világunk főként politikai és gazdasági hatásai, az értékrendek változásai nagy felelősséget rónak ránk pedagógusi mivoltunkban. Mint magyar pedagógusokra talán még inkább. Változtak a szülők óvodával szemben támasztott igényei, változtak a feltételek, változott a családok helyzete. Mindezek ellenére mi arra törekszünk, hogy a szülők sok pozitív élményt éljenek meg gyermekeikkel.

Kívánunk mindenkinek hasonlóan pozitív élményeket és sikeres óvodai beiratkozást.

A magyar óvoda kollektívája

Spoločenská rubrika – Társasági rovat

Naše novorodeniatka Újszülötteink

Lelkešová Natália	27. 11. 2010
Krištofová Dominika	29. 11. 2010
Sebők Kristián	3. 12. 2010
Ondrušeková Bianka	6. 12. 2010
Szüllő Lara	13. 12. 2010
Nágel Tobias	20. 12. 2010
Halász Andreas	10. 1. 2011
Skrášek Viktor	11. 1. 2011
Horváthová Veronika	17. 1. 2011
Hroncová Melánia	17. 1. 2011
Mihalský Alex	26. 1. 2011
Halászová Edina	4. 2. 2011
Benkovská Jennifer	10. 2. 2011
Vörös Samuel	18. 2. 2011
Bohuš Aurel	21. 2. 2011
Matenkovič Dávid	11. 3. 2011
Forró Sedrik	18. 3. 2011

Blahoželáme – Gratulálunk!

Manželstvo uzavreli Házasságot kötöttek

Kelemen Róbert – Drozdová Mária
11. 12. 2010

Pavol Gažo – Andrea Szalaiová
7. 1. 2011

Németh Peter – Mgr. Zuzana Luptáková
26. 2. 2011

Blahoželáme – Gratulálunk!

Rozlúčili sme sa Elbúcsúztunk

Csaba Koller	(18)	13. 12. 2010
Margita Ročkárová	(79)	23. 12. 2010
Vojtech Patócs	(81)	23. 12. 2010
Ernest Angermayer	(52)	2. 1. 2011
Imrich Hariš	(54)	31. 1. 2011
František Hütner	(50)	12. 1. 2011
Juraj Glemba	(79)	31. 1. 2011
Marián Bányai	(41)	20. 2. 2011
Pavol Švihran	(79)	24. 2. 2011
Filomena Šipulová	(79)	12. 3. 2011
Štefan Papp	(56)	27. 3. 2011

*Češť ich pamiatke!
Tisztelet emléküknék!*

Odborné komisie obecnej samosprávy Az önkormányzat szakbizottságai

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkých Úľanoch má zriadených šesť odborných komisií, ako svoje stále, poradné, iniciatívne a kontrolné orgány.

A község önkormányzata mellett hat szakbizottság működik. Javaslatokkal, munkájukkal segítik az önkormányzat által kitűzött feladatok teljesítését.

Komisia finančná, správa obecného majetku, poľnohospodárstva a vodného hospodárstva

Pénzügyi, a községi vagyont felügyelő, mezőgazdasági és vízgazdálkodási bizottság

RNDr. Bachratý Karol
Gregušová Alžbeta
Križanová Marta
Zuzana Metzner
Tornyaiová Andrea
Aponyiová Iveta
Mgr. Erika Tornyaiová

Komisia pre organizáciu obecnej samosprávy

Az önkormányzat szervezési bizottsága

Gregušová Alžbeta
Százazová Alžbeta
RNDr. Bachratý Karol
Mgr. Tomovičová Mária
Metzner Zuzana
Mgr. Márisová Veronika
Sztraka Jozef

Komisia športu a mládeže Sport és ifjúsági bizottság

Máriš Zoltán
Lencsés Zoltán
PaedDr. Manóová Iveta
Manczalová Veronika
Radványi Csaba

Komisia výstavby, životného prostredia a cestovného ruchu Építészügyi, környezetvédelmi és idegenforgalmi bizottság

Ing. Százaz Pavol
Sztraka Jozef
Ing. Ďurkovičová Zuzana
Mgr. Vincze Anghely Klaudia
Šafárik Imrich

Komisia školstva a kultúry Kulturális és iskolaügyi bizottság

Hanzel Ľudovít
Németh Tibor
Prágaiová Alžbeta
Mgr. Winklerová Ingrid
Némethová Eva
Sztraková Katarína
Vágenfal Imrich

Komisia sociálneho zabezpečenia a zdravotná Egészségügyi és szociális bizottság

Gunda Ján
Zuberecová Zuzana
Šafáriková Iveta
Szabová Alžbeta
Bc. Danišová Ildikó
Mgr. Zuzana Heribanová Gőghová

Jarné upratovanie – Tavaszi takarítás

Dňa 9. apríla sa uskutočnila akcia, ktorá bola zameraná na vyčistenie obce. Do upratovania sa zapojili spoločenské organizácie – Csemadok, Dobrovoľný hasičský zbor, Klub dôchodcov, Matica slovenská, Poľovnícke združenie, Slovenský červený kríž, členovia ktorých spolu s pracovníkmi Technických služieb urobili kus záslužnej práce. Touto cestou sa chceme poďakovať vyše 100 dobrovoľníkom, ktorí sa zapojili do akcie, ako aj občanom, ktorí poupratovali pred svojimi rodinnými domami. **Ing. František Gőgh, starosta obce**

Április 9-én községünkben takarítási akcióra került sor, amelybe községünk tömegszervezetei kapcsolódtak be – a Csemadok, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Nyugdíjas Klub, a Matica slovenská, a Vadászegyesület és a Vöröskereszt helyi szervezete, amelyek tagjai a Technikai szolgáltatások néhány dolgozójával együtt raktak rendet a faluban. Ezúton szeretnék köszönetet mondani a mintegy 100 önkéntesnek, akik részt vettek az akción, valamint azoknak a polgároknak is, akik családi házaik előtt raktak rendet. **Gőgh Ferenc, polgármester**

Velkoulský Obzor – Nagyfödémes Látatár – vydáva Obec Veľké Úľany.

Predseda redakčnej rady: Alžbeta Százazová, Členovia: Ing. František Gőgh, Ľudovít Hanzel, Zoltán Máriš, Zuzana Metzner, Tibor Németh, Alžbeta Prágaiová, Katarína Sztraková, Silvia Šafáriková. Evidenčné číslo MK SR 3099/09. Adresa redakcie: Miestne kultúrne stredisko, 925 22 Veľké Úľany, e-mail: mksvelkeulany@centrum.sk, www.velkeulany.sk
Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a levelezői írások rövidítésére és szerkesztésére.